

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 161/2013-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Mgr. Ing. J. S., L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 246/2004, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. Ing. J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 246/2004 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 246/2004 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Mgr. Ing. J. S. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktorú mu j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť Mgr. Ing. J. S. trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. E. K., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. marca 2013 doručená s'ťažnosť Mgr. Ing. J. S., L. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 246/2004 o ochranu osobnosti.

S'ťažovateľ vo svojej s'ťažnosti okrem iného uvádza:

«S'ťažovateľ titulom postavenia navrhovateľa v konaní na ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Bratislava I v Bratislave pod č. k. 22 C 246/2004 od 08. 03. 2004 poznačenom zjavnými priet'ahmi, ad hoc nesúrodými úkonmi súdu a veľkými časovými odstupmi, pociťuje skrivosť, bezmocnosť a beznádej v tom, že v dôsledku pokračujúceho porušovania jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov priznaného podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, porušením čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd nebola vec na ochranu osobnosti ku dnešnému dňu prejednaná porušovateľom v primeranej lehote, konanie je doposiaľ ako celok nespravodlivé.

U porušovateľa absentuje vôľa rozhodnúť vec, keď odporcom v konaní na ochranu osobnosti je sudca KS Bratislava.

Konanie a postup porušovateľa nie je perfektné a nie je bezvadné.

Súd vo veci tzv. „koná“ to všetko s výraznými časovými odstupmi. – napr. naposledy o prerušení konania rozhodol až po uplynutí viac ako 21 mesiacov a to uznesením č. k. 22 C 246/2004-116 zo dňa 19. 09. 2012.

Podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava I v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa zo dňa 15. 10. 2012 (príloha č. 1) na priesťahy listom Spr. 2248/2012 zo dňa 30. 11. 2012, doručený 27. 12. 2012 (príloha č. 2) skonštatovala, že sťažnosť na priesťahy podaná sťažovateľom dňa 24. 10. 2012 je dôvodná.

Sťažovateľ vyčerpal všetky možnosti. ...

Od r. 2006 sa vo veci neuskutočnilo žiadne pojednávanie a vo veci samej nebol vytýčený súdom termín pojednávania. Odporca v I. rade (sudca KS Bratislava – JUDr. K. K.) sa pojednávania nezúčastnil.

Stav právnej a osobnej neistoty sťažovateľa o výsledok konania trvá.

Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne za viac ako 9 rokov meritórne rozhodnuté ani na prvom stupni a to nie vinou sťažovateľa, ale vinou ad hoc úkonov súdu, porušovaním zásady rýchlosti konania - § 6 O. s. p.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Mgr. Ing. J. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. 22 C 246/2004 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje konať a rozhodnúť bez zbytočných priesťahov.

3. Mgr. Ing. J. S. sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 9.000,- €, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

4. *Mgr. Ing. J. S. priznáva náhradu trov konania v sume 269,58 € (slovom: dvestošesťdesiatdeväť euro a 58/100 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. E. K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.*“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 161/2013-11 z 27. marca 2013 rozhodol o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 11. apríla 2013 predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila aj k sťažnosti.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti zo 6. mája 2013 (sp. zn. Spr. 3337/2013) doručenom ústavnému súdu 13. mája 2013 okrem iného uviedla prehľad procesných úkonov, z ktorých má byť zrejmé, „že predmetné konanie na tunajšom súde je ako celok poznačené prietiahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prietah, nakoľko zaťaženosť súdneho oddelenia resp. jednotlivých civilných sudcov Okresného súdu Bratislava I nemôže byť dôvodom na porušenie práva účastníka konania garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Trvanie konania od roku 2004, t. j. cca 9 rokov iba na súde prvého stupňa je už samo o sebe neprimerané. K prietahom nedošlo v dôsledku zložitosti veci teda predmetu konania ochrana osobnosti, ale jednak z dôvodu správania účastníkov konania (neúčast' na pojednávaní), ale žiaľ aj v dôsledku postupu súdu.

Na obranu okresného súdu, uvádzam, že vec mali pridelenú na prejednanie a rozhodnutie viacerí sudcovia tunajšieho súdu:

- od 20. 7. 2004 JUDr. L. P.

- od 7. 6. 2006 JUDr. E. H.

- od 1. 01. 2008 bola vec dodatkom č. 1 Rozvrhu práce na rok 2008 pridelená zastupujúcej sudkyňi JUDr. D. K. z dôvodu, že JUDr. E. H. bola preložená na Okresný súd Malacky

- od 1. 02. 2008 bola vec dodatkom č.2 Rozvrhu práce na rok 2008 pridelená JUDr. J. G.

- od 11. 05. 2010 bol spis dodatkom č. 9 Rozvrhu práce na rok 2010 pridelený JUDr. D. K.

- od 18. 02. 2009 JUDr. J. G.

- od 9. 8. 2010 bola vec pridelená Mgr. K. Š. až doteraz čo spôsobilo predĺženie doby konania.

Rovnako poukazujem na skutočnosť, že o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania nebolo možné z objektívnych dôvodov rozhodnúť skôr, nakoľko bolo potrebné oboznámiť sa s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To 102/2009 (resp. pripojiť rozhodnutie, ktoré súd opakovane žiadal). Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že po oboznámení sa s uvedeným uznesením a po rozhodnutí o prerušení konania, súd obratom stanovil termín pojednávania.

V prípade, ak Ústavný súd SR dospeje, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, navrhujeme, aby bolo vzaté do úvahy, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietáhov v konaní. S poukazom na uvedené objektívne dôvody, za ktorých došlo k prietahu v konaní žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky, aby uvedené skutočnosti pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia vzal do úvahy a sťažovateľovi nepriznal finančné zadosťučinenie v plnej výške.“.

Predsedníčka okresného súdu súčasne oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania sťažnosti.

Ústavný súd vyzval 13. mája 2013 aj právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom podaní z 25. mája 2013 (doručenom ústavnému

súdu 4. júna 2013) uviedla, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom namietaného konania okresného súdu je rozhodovanie o žalobe sťažovateľa o ochranu osobnosti. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nevykazuje znaky právnej zložitosti. Čo sa týka skutkovej zložitosti, napriek tomu, že vec je čiastočne skutkovo zložitá [súvisí s prebiehajúcim iným konaním vedeným Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 3 To 102/2009], ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou uvádza, že žiadne skutočnosti nemôžu ospravedlniť neodôvodnene dlhý čas

konania okresného súdu v trvaní viac ako deväť rokov bez rozhodnutia vo veci samej. Ani predsedníčka okresného súdu nehodnotila vec ako zložitú.

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zastáva názor, že správanie s'ťažovateľa ako žalobcu v napadnutom konaní negatívne prispelo k doterajšej dĺžke konania vzhľadom na jeho neúčast' na pojednávaniach (okrem pojednávania 29. apríla 2013). S'ťažovateľ v priebehu celého konania opakovane žiadal o jeho prerušenie zo zdravotných dôvodov, pričom týmto jeho opakovaným žiadosťiam okresný súd ani krajský súd ako odvolací súd dvakrát nevyhoveli.

3. Napokon ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v napadnutom konaní. Z predloženého spisu, zo s'ťažnosti, ako aj z vyjadrení okresného súdu zistil, že okresnému súdu bola vec postúpená 20. júla 2004 (pôvodný návrh na začatie konania bol podaný Okresnému súdu Pezinok 8. marca 2004). Krajský súd uznesením č. k. 5 NcC 20/2004-18 z 27. mája 2004 vylúčil sudcov tohto okresného súdu z prerokovania a rozhodovania tejto veci a prikázal vec okresnému súdu.

Po prikázaní veci okresný súd uznesením č. k. 22 C 246/2004-27 zo 14. marca 2006 uložil odporcovi, aby sa vyjadril k návrhu na začatie konania, rovnako ako aj vedľajšiemu účastníkovi; tieto vyjadrenia boli okresnému súdu doručené 18. mája 2006, resp. 9. mája 2006. Okresný súd ďalej nariadil 6. júla 2006 pojednávanie na 5. október 2006, ktoré bolo odročené pre neprítomnosť s'ťažovateľa (navrhovateľa) i odporcu na 6. november 2006. S'ťažovateľ navrhol podaním z 2. novembra 2006 prerušiť konanie zo zdravotných dôvodov.

Na pojednávaní 6. novembra 2006 okresný súd návrh s'ťažovateľa na prerušenie konania zamietol uznesením č. k. 22 C 246/2004-53 zo 6. februára 2008. S'ťažovateľ podal 13. marca 2008 proti tomuto uzneseniu odvolanie krajskému súdu, ktorý toto odvolanie uznesením č. k. 14 Co 6/2008-60 z 8. apríla 2008 odmietol.

Sťažovateľ doručil 7. mája 2008 okresnému súdu ďalší návrh na prerušenie konania z dôvodu zhoršenia svojho zdravotného stavu. Okresný súd vyzval 29. septembra 2008 ošetrojúcu lekárku, aby sa vyjadrila k trvaniu práceneschopnosti sťažovateľa. Ošetrojúca lekárka 13. októbra 2008 okresnému súdu oznámila, že práceneschopnosť sťažovateľa naďalej trvá. Po opätovnej výzve sťažovateľovi 10. marca 2009 a po jeho informácii o trvaní práceneschopnosti mu okresný súd 21. mája 2009 oznámil, že o jeho návrhu na prerušenie konania bolo právoplatne rozhodnuté uznesením krajského súdu č. k. 14 Co 6/2008-60 z 8. apríla 2008, a teda vo veci nemôže ďalej konať.

Sťažovateľ požiadal 4. júna 2009 o vrátenie súdneho poplatku.

Sťažovateľ po opakovaných výzvach (17. júna 2009 a 6. októbra 2009) doručil 28. októbra 2009 okresnému súdu podanie označené ako „*Zmena žalobného návrhu*“.

Okresný súd uznesením č. k. 22 C 246/2004-89 zo 6. mája 2010 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho návrhu doručeného 28. októbra 2009 a predloženie potrebného počtu rovnopisov do 15 dní od doručenia uvedeného uznesenia.

Sťažovateľ 16. decembra 2010 doručil okresnému súdu návrh na prerušenie konania.

V období od 13. januára 2011 do 13. februára 2012 okresný súd vykonával procesné úkony, ktorými zisťoval relevantné skutočnosti zo súvisiaceho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 3 To 102/2009.

Okresný súd uznesením č. k. 22 C 246/2004-116 z 19. septembra 2012 návrh na prerušenie konania zamietol; proti tomuto uzneseniu sa sťažovateľ odvolal 24. októbra 2012. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 Co 452/2012-123 z 18. decembra 2012 tak, že ho potvrdil. Okresný súd okrem toho vyzval 19. septembra 2012 sťažovateľa na doplnenie a opravu jeho podania z 28. októbra 2009.

Okresný súd nariadil 12. marca 2013 pojednávanie na 29. apríl 2013, ktoré sa uskutočnilo a bolo odročené na účely rozhodnutia o vedľajšom účastníctve a zváženia potreby vykonania navrhnutého dokazovania na 26. jún 2013.

Ústavný súd nemohol akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu o zaťažnosti súdneho oddelenia, resp. jednotlivých civilných sudcov, ako aj o siedmich doterajších zákonných sudcoch, ktorí konali a rozhodovali vo veci sťažovateľa na základe zmien v rozvrhu práce okresného súdu. V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase (m. m. napr. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

So zreteľom na doterajší priebeh napadnutého konania, v ktorom dosiaľ nebolo ani približne po viac ako deviatich rokoch od jeho začatia rozhodnuté vo veci samej, ústavný súd konštatuje, že namietané konanie vykazuje obdobia tak nečinnosti, ako aj neefektívnej činnosti, keď

- okresný súd po postúpení mu návrhu sťažovateľa 20. júla 2004 začal konať až 14. marca 2006 (t. j. po takmer 20 mesiacoch),

- návrh sťažovateľa z 2. novembra 2006 na prerušenie konania okresný súd zamietol až 6. februára 2008 (t. j. po 15 mesiacoch),

- od mája 2008 do októbra 2009 vykonával iba sporadické procesné úkony smerujúce k vyjasneniu základných procesných otázok (overovanie práceneschopnosti sťažovateľa, výzvy na odstránenie nedostatkov návrhu),

- v období od 13. januára 2011 až do 19. septembra 2012 posudzoval návrh sťažovateľa na prerušenie konania a zisťoval relevantné skutočnosti zo súvisiaceho konania,

- doteraz sa uskutočnili iba dve pojednávania (v roku 2006 a 2013), ktoré nevedli ku konečnému rozhodnutiu vo veci samej.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené uzavrel, že v konaní okresného súdu vedeného pod sp. zn. 22 C 246/2004 došlo predovšetkým nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 22 C 246/2004 konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 9 000 €, čo odôvodňuje *„porušovateľom vyvolaného a udržiavaného stavu neistoty o výsledok konania na ochranu osobnosti, pocitov sklamaní sťažovateľa z neprimeranej dĺžky konania... v príčinnej súvislosti s ad hoc a sporadickými úkonmi súdu, porušovaním zásady rýchlosti súdneho konania“*.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 22 C 246/2004, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu (povahu veci), ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľa nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. E. K. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch

podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ požadoval úhradu trov konania za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti) v sume 269,58 € (*„Trovy právneho zastúpenia boli vypočítané podľa § 11 ods. 3 a k § 14 ods. 1, písm. a), b) k §-u 16 ods. 3 (paušál) a §-u 18 ods. 3 (DPH) 1/6-tina výpočtového základu pre r. 2013 vo výške 127,16 € plus paušál 7,63 €, spolu 134,79 za jeden úkon, spolu 2 úkony - prevzatie a príprava, písomné podanie na súd, celková odmena vo výške 269,58 € vyhl. č. 655/2004 o odmenách advokátov.“*). Vychádzal pritom z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá bola 763 €, hoci je zrejmé, že išlo o právne úkony urobené nie v roku 2012, ale v roku 2013, keď relevantnou sumou pre výpočet úhrady trov konania za úkony právnej služby v roku 2013 bola suma 781 € (priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012).

Vzhľadom na to, že požadovaná suma úhrady trov konania neprekračovala sumu ustanovenú vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd ju priznal v sťažovateľom požadovanom rozsahu.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2013